

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. - VIII. 83.

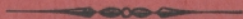
MEIERIBRUKET I NORGE

i 1927.

(L'industrie laitière de la Norvège en 1927.)

Utgitt av

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ.

OSLO.

I KOMMISJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1929.

Pris: Kr. 1.00.

Norges Offisielle Statistikk, rekke VIII. (Statistique Officielle de la Norvège, série VIII.)

Nr. 1—10 se omslaget på verker trykt i året 1926.

Trykt 1927:

- 11. Norges Brandkasse 1923—1925. (*Statistique de l'office national d'assurance contre l'incendie.*)
- 12. Lønninger 1925—1926. (*Gages et salaires.*)
- 13. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1923. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 14. Forbudsavstemningen 18 oktober 1926. (*Plébiscite du 18 octobre 1926 de la prohibition des spiritueux.*)
- 15. Den Norske Statskasses Finanser 1913/14—1927/28. (*Finances de l'État.*)
- 16. Det civile veterinærvesen 1924. (*Service vétérinaire civil.*)
- 17. Sinnssykeasylenes virksomhet 1925. (*Hospices d'aliénés.*)
- 18. Skolevesenets tilstand 1924—25. (*Instruction publique.*)
- 19. Norges jernbaner 1925—26. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 20. De spedalske i Norge 1921—1925. (*Rapport sur les lépreux en Norvège pour les années 1921—1925.*)
- 21. Forsikringselskaper 1925. (*Sociétés d'assurances.*)
- 22. Folkemengdens bevegelse 1924. (*Mouvement de la population.*)
- 23. Sjømannsforsikringen 1924. Fiskerforsikringen 1924. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 24. Norges industri 1925. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 25. Fagskolestatistikk 1923/24—1925/26. (*Écoles professionnelles.*)
- 26. Ulykkesforsikringen 1924. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 27. Norges postvesen 1926. (*Statistique postale.*)
- 28. Landbruksareal og husdyrhold 1926. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1926. Recensement représentatif.*)
- 29. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1924. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 30. Norges skibsfart 1925. (*Navigation.*)
- 31. Meieribruket i Norge i 1925. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1925.*)
- 32. Norges telegrafvesen 1925—1926. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 33. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1926—27. (*Salaires des ouvriers agricoles 1926—1927.*)
- 34. Skogbrukstilling for Norge. (*Recensement de sylviculture.*)
- 35. Norges bergverksdrift 1926. (*Mines et usines.*)
- 36. Kriminalstatistikk 1923 og 1924. Med Hovedoversikt 1905—1924. (*Statistique de la criminalité pour les années 1923 et 1924. Aperçu général de la criminalité pendant les années 1905—1924.*)
- 37. Norges fiskerier 1925. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 38. Meglingsinstitusjonens virksomhet. Tariffavtaler og arbeidskonflikter 1926. (*Entremise publique. Conventions collectives et conflits du travail en 1926.*)
- 39. Landbruksareal og husdyrhold 1927. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1927. Recensement représentatif.*)
- 40. Norges skibsfart 1926. (*Navigation.*)
- 41. Norges sparebanker 1926. (*Caisses d'épargne.*)
- 42. Norges handel 1926. (*Commerce.*)
- 43. Sykeforsikringen 1926. (*Assurance-maladie.*)
- 44. Norges kommunale finanser 1924/25. (*Finances des communes.*)
- 45. Private aktiebanker 1926. (*Banques privées par actions.*)
- 46. Fengselsstyrelsens årbok 1924. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1924.*)
- 47. Folkemengdens bevegelse 1925. (*Mouvement de la population.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VIII. 83.

MEIERIBRUKET I NORGE

i 1927.

(L'industrie laitière de la Norvège en 1927.)

Utgitt av

DET STATISTISKE CENTRALBYRÅ.

O S L O.

I KOMMISSJON HOS H. ASCHEHOUG & CO.

1929.

Tidligere utkommet

Meieribruket i Norge i 1925, Norges Off. Statistikk, VIII, 31.

—»— 1926, —»— , » 58.

For tidligere år se Byråets femårlige publikasjoner :

Jordbruk og fedrift 1876—1885, 1886—1890, 1891—1895, 1896—1900, 1901—1905, 1906—1910, 1911—1915 og 1916—1920, samt Statistikk angaaende det norske Jordbrug 1871—1875

Innhold.

	Side
Oversikt.	
I. Det statistiske materiale	1
II. Meieribrukets omfang, almindelige driftsbetingelser og driftsresultater	1
1. Meierienes antall, beliggenhet, driftsform og driftstid	1
2. Innveiet melkemengde samt tilbakelevering av skummetmelk og myse m. v.	2
3. Melkens fettinnhold, avregningsformer og meierienes fordeling i størrelsesgrupper	3
4. Produksjon av smør, ost og mysost	4
5. Salg av melk m. v.	6
6. Meierienes fordeling etter produksjonsretning	7
7. Meieridriftens økonomiske resultater.	8
III. De enkelte meieritypers driftsforhold.	10
1. Melkesalgsmøierier	10
2. Melkemottagelsesstasjoner	11
3. Smørmeierier	12
4. Setermeierier.	14
5. Fetostysterier	14
6. Mysostkokerier	16
7. Kombinerte smør- og ostmeierier	17
8. Gammelostysterier	18
9. Kondenseringsfabrikker	20
10. Sammendrag	20
Tabeller.	
1. Antall meierier, deres beliggenhet, driftsform og driftstid	22
2. Meieriene fordelt etter produksjonsretning	22
3. Melkens fettinnhold, avregningsformer og meierienes fordeling på størrelsesgrupper	23
4. Innveiet melkemengde samt tilbakelevering av skummetmelk og myse m. v.	24
5. Produksjon av smør, ost og mysost	24
6. Salg av melk.	26

Table des matières.

	Pages
Aperçu.	
I. Matériaux statistiques	1
II. Volume, conditions et résultats d'exploitation de l'industrie laitière	1
1. Nombre et situation des laiteries; formes de propriété et d'exploitation et campagne	1
2. Quantité du lait traité et renvois du lait écrémé et petit-lait aigre, etc.	2
3. Contenu de graisse du lait, modes du payement et répartition des laiteries par groupes de grandeur	3
4. Production de beurre, fromage et fromage du petit-lait aigre	4
5. Vente du lait, etc.	6
6. Répartition des laiteries par direction de production	7
7. Résultats économiques de l'industrie laitière	8
III. Conditions d'exploitation des différents types de laiterie.	10
1. Laiteries de vente de lait	10
2. Stations de réception du lait	11
3. Laiteries de beurre	12
4. Laiteries de montagnes	14
5. Fabriques de fromage gras	14
6. Fabriques du fromage fait avec petit-lait aigre	16
7. Laiteries de beurre et de fromage combinées.	17
8. Fabriques du fromage fait.	18
9. Fabriques du lait condensé	20
10. Résumé	20
Tableaux.	
1. Nombre, situation, formes de propriété et campagne	22
2. Répartition des laiteries par direction de production	22
3. Contenu de graisse du lait, modes du payement et répartition des laiteries par groupes de grandeur	23
4. Quantité du lait traité et renvois du lait écrémé et petit-lait aigre	24
5. Production de beurre, fromage et fromage du petit-lait aigre	24
6. Vente du lait	26

Oversikt.

I. Det statistiske materiale.

Som tilfellet var med meieristatistikken for 1925 og 1926 har man også for 1927 gjennom utsendte skjemaer innhentet detaljerte oppgaver fra hvert av rikets meierier m. v.

For 1927 har man dog innhentet nogen færre av de almindelige opplysninger vedrørende meieridriften. Man har således bare beholdt spørsmålene om driftstid, om forpaktning, melkens fettprocent og avregningsform m. v. Derimot er oppgavene over melkemengde, produksjon og driftsresultater uforandret.

For mottagelsesstasjonene har man innhentet oppgaver over hvor meget melk som er solgt på stedet for egen regning, og hvor meget som er sendt til hovedmeieriet.

Meierikonsulentene har også i år bistått med oppgavens innhentelse, likesom de har revidert dem før innsendelsen til Byrået. Herigjennem er oppgavene blitt fullstendigere og bedre. Fra de større bymeierier har man ved siden herav innhentet enkelte spesielle oppgaver. En nøiere redegjørelse for det statistiske materiales beskaffenhet samt opplysninger om eldre norsk meieristatistikk finnes i utgaven for 1925, hvortil henvises.

Foruten utarbeidelse av almindelige oversikter over driftsforhold og driftsresultater m. v. har man også bearbeidet materialet etter de enkelte rene driftstyper. Materialet er dog ennå ikke så fullstendig at man har kunnet føre denne bearbeidelse så langt som ønskelig. Etterhvert som forholdene tillater det vil den mere detaljerte bearbeidelse bli ført videre.

Også i år gikk det sent for enkelte meierier med avgivelse av deres årsoppgaver. De siste oppgaver kom inn til Byrået i begynnelsen av desember 1928. Herved er dessverre oppgavens bearbeidelse og publikasjon blitt forsinket.

II. Meieribrukets omfang, almindelige driftsbetingelser og driftsresultater.

1. Meierienes antall, beliggenhet, driftsform og driftstid (tabell 1).

For 1927 har man fått oppgaver fra i alt 614 meierier. Foruten produksjons- og melkesalgmeierier omfatter denne oppgave også melkemottagelsesstasjoner og kondenseringsfabrikker.

Meierienes fordeling fylkesvis fremgår av tabell 1.

Meierienes antall i de senere år og deres fordeling mellom bygder og byer fremgår av omstående sammenstilling.

År.	Samlet antall meierier.	Herav	
		i bygder.	i byer.
1900	845	784	61
1910	742	677	65
1915	698	620	78
1920	552	486	66
1925	602	540	62
1926	619	550	69
1927	614	542	72

Efterhvert som de tidligere ganske skarpe grenser blir mere og mere utvisket, er det nu mere almindelig å sammenfatte alle de forskjellige melkeomsetningsformer under fellesbetegnelsen meieri, altså foruten de egentlige meierier også ysterier, kondenseringsfabrikker m. v.

Den sterke nedgang i antall meierier fra 1900 til 1920 skyldes for en stor del en centralisering av meieridriften, men ikke bare det. Mange meierier blev også nedlagt på grunn av de uregelmessige driftsforhold som hersket i årene 1915—1920.

Sammenlignet med foregående årsoppgave fremgår det at driften er innstillet ved 24 meierier, som man hadde opgave fra i 1926. 11 nye meierier har begynt driften i 1927, og dessuten har man fått opgave fra 8 meierier som hadde driftstans i 1926. Antallet av meierier er altså gått ned med 5 fra 1926 til 1927.

De fleste meierier blir drevet av eieren. I 1927 er av de 614 meierier 58 opgitt å være bortforpaktet.

Om driftstidens lengde kan opplyses at 535 meierier eller 87.2 pct. var i drift hele året; 32 var i drift fra 9 til 11 måneder, 28 var i drift fra 6 til 8 måneder, og 19 hadde en kortere driftstid. De to mellomste grupper, 6—11 måneder, omfatter hovedsakelig meierier med driftstans om sommeren. Disse utgjør for 1927 ca. 9.8 pct. Siste gruppe omfatter setermeierier, som bare er i drift om sommeren, samt andre som av særskilte eller tilfeldige årsaker får en kort driftstid.

2. Innveiet melkemengde samt tilbakelevering av skummetmelk og myse m. v. (tabell 4).

Ved siden av de fylkesvise oppgaver over melk innveiet fra egne leverandører er der også tatt inn oppgaver over melk mottatt fra andre meierier. Foruten oppgaver over tilbakesendelse av skummetmelk og myse finnes der i tabellen også oppgave over skummetmelk og myse som er foret op ved meieriene, samt ikke utnyttet myse. Når melkemengden har vært angitt i liter, er der foretatt omregning til kg. efter en spesifikk vekt av 1.032.

Den innveiede melkemengde utgjør i 1927 i alt 377 448 087 kg. kumelk, 3 282 318 kg. geitmelk og 34 403 kg. fløte, tilsammen 380 764 808 kg. I 1926 blev

der i alt innveiet 368 323 374 kg. Stigningen utgjør således 12 441 506 kg. eller 3.38 pct.

Rogaland fylke har innveiet mest kumelk, i alt 49,3 mill. kg. Derefter Akershus med Oslo 48,9 og Østfold 40,9 mill. kg. Lavest står Aust-Agder med 4,5 og Nordland og Troms med 5,9 mill. kg. hver.

Geitmelk er ikke innveiet i Østlands- og Agderfylkene. Opland fylke står i en særstilling når det gjelder geitmelk. Fylket har således innveiet 1 841 303 kg. geitmelk, hvilket er ca. 56 pct. av det samlede kvantum geitmelk. Derefter kommer Sogn og Fjordane med 318 810 kg., Hordaland og Bergen med 252 515 kg. og Troms med 212 974 kg.

En del av den direkte innveiede melkemengde blir levert videre til andre meierier. For 1927 omfatter denne engrosomsetning 73.6 mill. kg. helmelk, 4.2 mill. kg. skummetmelk og 1.8 mill. kg. fløte, i alt 79.6 kg.

Den største del av dette kvantum faller på meieriene i Oslo, Bergen og Trondhjem. Av det forannevnte kvantum faller der på Akershus og Oslo 54.1 mill. kg., på Hordaland og Bergen 9.8 mill. kg. og på Sør-Trøndelag (Trondhjem) 8.9 mill. kg.

Tilbakelevering av skummetmelk og myse viser nogen stigning fra foregående år. Av skummetmelk er der i 1927 tilbakelevert 37.7 mill. kg. mot 34.4 mill. kg. i 1926. For myse er tallene henholdsvis 17.2 og 15.0. Tilbakeleveringen er størst fra Rogaland fylke med henholdsvis 7.2 og 2.6 mill. kg. skummetmelk og myse. Derefter har Akershus med Oslo 6.3 og 2.7 mill. kg., Hedmark 3.1 og 3.6 mill. kg. og Sogn og Fjordane 4.6 og 0.8 mill. kg.

Ved meieriene er der foret op 488 602 kg. skummetmelk og 1 965 190 kg. myse. Ikke utnyttet myse utgjør 2 765 660 kg. Opgavene viser en betydelig stigning fra foregående år.

3. *Melkens fettinnhold, avregningsformer og meieriernes fordeling i størrelsesgrupper (tabell 3).*

Melkens verdi er for en vesentlig del avhengig av fettinnholdet. Det skulde derfor være naturlig at fettbestemmelse blev utført for all melk, og at avregning foregikk på dette grunnlag. Dette er ennå ikke tilfelle. Men der er dog en påtagelig bedring for de senere år. Flere og flere meierier går over til regelmessig fettbestemmelse med avregning på dette grunnlag. Annen kvalitetsbetaling efter reduktaseprøve synes også å vinne terreng.

Fettprocenten er for riket i gjennemsnitt 3.58. Den veksler fra 3.44 i Nordland fylke til 3.73 i Rogaland. Av de enkelte meierier hadde 4 en gjennemsnittlig fettprocent under 3.25, 79 mellom 3.26 og 3.50, 174 mellom 3.51 og 3.75 og 33 over 3.76 pct. fett.

Avregning efter fettinnhold har i 1927 vært anvendt ved 352 meierier mot 307 i 1926. Ved 241 meierier er melken betalt efter fast pris pr. kg. Reduk-

taseprøve er anvendt ved 58 meierier i 1927 mot 42 i 1926. Avregning etter denne er dog ikke alltid gjennomført.

Meierienes størrelse blir riktigst bedømt etter den behandlede melkemengde, men for å få sammenligning med tidligere opgaver har man basert fordelingen på grunnlag av innveiet melk. I etterfølgende oversikt har man tatt med de foreliggende rikstall fra 1900 og utover.

År.	Antall meierier med innveiet kg. melk pr. år.					
	Under 100 000.	100 000— 200 000.	200 000— 500 000.	500 000— 1 000 000.	1 000 000— 2 000 000.	Over 2 000 000
1900	310	247	207	47	7	7
1910	225	196	203	65	28	15
1915	178	173	198	85	32	21
1920	116	106	187	86	34	23
1925	105	114	185	123	40	35
1926	112	126	185	118	42	36
1927	106	111	197	116	48	36

Det fremgår av opgaven at der er en tydelig tendens til å få større anlegg. Stort sett er der således nedgang i antallet av de små meierier og stigning i antall store meierier.

4. Produksjon av smør, ost og mysost (tabell 5).

Opgavene over produksjonen viser at der ikke er skjedd nogen omlegning av denne fra 1926 til 1927. Der er nok en liten nedgang i produksjonen av smør og magerost og en tilsvarende økning for fetost, men endringen er ikke stor. Av fetostene er der nedgang for schweizerost, men nogen økning for helfet goudaost. For halvfet gouda og nøkkelost er der sterk stigning, særlig da for den siste. Da der i 1927 er tilbakesendt til leverandørene et forholdsvis like stort kvantum skummetmelk som i 1926, svarer nedgangen i magerostproduksjonen til nedgangen i smørproduksjonen. Der er relativt den samme nedgang for mager nøkkelost og pultost; for gammelost er der derimot økning. Der har foregått en sterk stigning i produksjonen av ekte og blandet geitmysost. Dette er fulgt av en tilsvarende stigning for kasein. Der er også en relativt stor økning i produksjonen av fløtemysost, mens der for mager mysost og prim ikke er nogen vesentlig endring.

Produksjonens størrelse de tre siste år og endringene i denne vil for øvrig fremgå av etterfølgende sammenstilling:

	Produksjon i tonn:		
	1925.	1926.	1927.
Smør	2 668	3 355	3 246
Helfet ost	3 436	3 018	3 077
Halvfet ost	1 497	1 178	1 583
Kvartfet ost	898	725	746
Magerost	1 746	2 169	1 937
Andre ostsorter	164	97	77
Kasein	679	822	1 393
Geitmysost	1 989	2 021	2 693
Fløtemysost	514	505	716
Mager mysost og prim	3 867	2 895	2 919

I meieristatistikken for 1926 blev det påpekt at årsaken til den omlegning i produksjon som foregikk fra 1925 til 1926 måtte søkes i utviklingen av prisene på de forskjellige produkter. I det store og hele har prisene på meieriprodukter vist små innbyrdes forandringer i 1927. Der er derfor heller ikke foretatt nogen omlegning av driften.

Efterfølgende sammenstilling viser hvorledes produksjonen ved våre meierier har utviklet sig siden 1875:

A r.	Innveiet melk tonn.	Produsert i alt tonn.				
		Smør.	Magerost.	Fetost.	Geit- og fløte- mysost.	Mager mysost og prim.
1875	16 739	298	370	158	-	-
1890	77 278	1 440	1 569	515	-	-
1900	184 024	3 580	1 341	1 256	-	1 716
1910	277 765	3 707	3 044	1 772	-	2 981
1915	304 807	3 070	1 818	2 541	-	2 640
1920	281 434	1 157	2 427	4 465	-	4 201
1925	351 869	2 668	3 488	4 933	2 502	3 867
1926	368 323	3 355	3 813	4 195	2 526	2 895
1927	380 765	3 246	4 153	4 660	3 409	2 915

I oppgavene fra 1875 og 1890 mangler man meddelelse om produksjonen av mager mysost og prim. For de eldre oppgaver må man dessuten merke sig at geit- og fløtemysost i hvert fall for en vesentlig del er regnet sammen med fetosten. Det er dog først med oppgaven fra 1910 at denne produksjon begynner å gjøre sig gjeldende. For de tre siste år har man satt disse oppgaver op for sig. For oppgavene over produksjonen av magerost må man merke sig at disse ikke helt ut følger oppgaven over produsert smør. Dette er særlig merkbart for 1926 og 1927. Den økede smørproduksjon i 1926 følges ikke av en tilsvarende øket produksjon av magerost. I stedet blev der det år tilbakelevert leverandørene så

meget mere skummetmelk. For 1927, da der er nedgang i smørproduksjonen, er der derimot stigning i opgaven for magerost. Dette skyldes økning av kaseinproduksjonen, som for den aller vesentligste del står i forbindelse med fremstilling av geitmysost. Magerostproduksjonen er således, foruten å være avhengig av smørproduksjonen, også avhengig av tilbakesendelse av skummetmelk og produksjon av geit- og fløtemysost.

Efterfølgende tabell viser den relative fordeling av melkens anvendelse:

Melkens anvendelse procentvis fordelt.

	I alt helmelk.	Herav anvendt til:			
		Smør- produksjon.	Fetostystning.	Direkte salg.	Kondensering.
1875	100.0	66.2	8.8	25.0	-
1890	100.0	63.6	6.4	30.0	-
1900	100.0	48.6	6.8	34.8	9.8
1910	100.0	33.3	6.1	46.6	14.0
1915	100.0	24.6	8.4	53.5	13.5
1920	100.0	10.7	15.8	61.1	12.4
1925	100.0	21.0	22.9	45.9	10.2
1926	100.0	25.2	20.6	44.7	9.5
1927	100.0	23.3	22.3	46.7	7.7

Ved siden av denne produksjon er der til ystning anvendt en vesentlig del av skummetmelken, og en stor del av mysen er innkokt til mysost.

5. Salg av melk m. v. (tabell 6).

Opgavene over salg av melk er fordelt etter de fylker hvor melken er produsert. Fordelingen angir således ikke det direkte forbruk av melk i vedkommende fylke. Årsaken hertil ligger vesentlig i det forhold at der i oppgavene over melkesalg ikke skilles mellom detalj- og engrossalg. Det vesentligste engrossalg foregår fra mottagelsesstasjonene. Ofte foregår dette salg til et meieri i et annet fylke. Men ved siden herav har mottagelsesstasjonene dessuten også noget detaljsalg. For iår har man fått særskilt oppgave over engros- og detaljsalg fra mottagelsesstasjonene.

Efterfølgende oppgave er et forsøk på å bestemme det direkte konsum av melk fylkesvis. Man er klar over at disse oppgaver er litt for høie, fordi der fra et meieri til et annet ofte foregår engrossalg av melk uten at dette fremgår av de statistiske oppgaver. Forskjellen mellom disse to rekker oppgaver er så liten (4 à 5 pct.), samtidig som disse spesielle fylkesoppgaver er av så stor interesse at man finner de bør offentliggjøres.

Omstående teksttabell angir således litt for store mengder melk; således for riket 186 mill. kg. mot 177.8 mill. kg. ifølge tabell 6. Derimot må man anta at teksttabellen har riktig forholdstall mellom de enkelte fylker.

Fylke.	Salg av melk til direkte forbruk.				
	Helmelk.	Skummet melk.	Fløte.	I alt.	Relative tall.
Østfold	8 690 970	4 025 779	959 762	13 676 511	7.3
Akershus og Oslo	41 668 225	16 265 537	4 583 453	62 517 215	33.6
Hedmark	3 854 580	1 288 616	969 292	6 112 488	3.3
Opland	3 348 681	780 246	257 639	4 386 566	2.4
Buskerud	5 461 228	2 312 245	444 367	8 217 840	4.4
Vestfold	7 124 140	3 747 575	811 376	11 683 091	6.3
Telemark	6 347 236	2 167 500	454 007	8 968 743	4.8
Aust-Agder	1 353 000	714 000	182 500	2 249 500	1.2
Vest-Agder	2 875 026	1 061 588	252 639	4 189 253	2.3
Rogaland	15 873 493	5 044 950	1 401 918	22 320 361	12.0
Hordaland og Bergen .	9 610 086	2 568 389	851 299	13 029 774	7.0
Sogn og Fjordane	238 384	57 016	13 572	308 972	0.2
Møre	3 075 637	1 601 759	354 448	5 031 844	2.7
Sør-Trøndelag	6 351 534	6 481 207	1 236 543	14 069 284	7.5
Nord-Trøndelag	2 609 912	1 843 250	524 470	4 977 632	2.6
Nordland	2 305 831	303 196	120 036	2 729 063	1.5
Troms	1 145 883	361 025	94 850	1 601 758	0.9
Riket	121 933 846	50 623 878	13 512 171	186 069 895	100.0

Mengden av solgt melk utgjør i 1927 177.8 mill. kg. eller 46.7 pct. av den innveiede melk. Dette er en stigning fra foregående år på 13.2 mill. kg.

Som det fremgår av teksttabellen omsettes i Akershus og Oslo ca. $\frac{1}{3}$ av den melk som selges til direkte forbruk. I Rogaland omsettes ca. 12 pct. Det minste kvantum omsettes i Sogn og Fjordane, ca. 0.2 pct., og i Troms, med ca. 0.9 pct.

Bymeieriene inntar en særstilling når det gjelder melkesalg. Man har derfor gjort et sammendrag for disse. Som det fremgår av tabell 6 har bymeieriene i alt solgt 137.0 mill. kg. melk. Dette utgjør ca. 77 pct. av hele melkesalget. For de bymeierier hvorfra der foreligger fullstendig opgave fordeler dette salg sig med 64 pct. på helmelk, 28 pct. på skummetmelk og 8 pct. på fløte.

I forskjellige industrier, som f. eks. margarin- og hermetikkindustrien, og i bakerier blir der brukt en hel del melk. Der foreligger ingen opgaver over hvor stort kvantum dette kan være. Det aller meste av dette forbruk er innbefattet i det opgitte kvantum solgt melk.

Kondensering av melk foregikk i 1927 ved 7 anlegg, derav 5 som bare foredlet ved kondensering.

Tørrmelkfabrikasjonen er fortsatt ved ett anlegg.

I hvilken utstrekning der foregår sterilisering av fløte og fremstilling av iskrem o. a. l. anvendelse av melken har man ikke innhentet opplysninger om.

6. Meierienes fordeling efter produksjonsretning (tabell 2).

Denne fordeling er bestemt på grunnlag av melkens anvendelse. For å regnes med i de spesielle grupper må minst 90 pct. av melken være anvendt til den for vedkommende gruppe særegne produksjon. De meierier som ikke kommer i spesialgruppene er samlet i gruppen «blandet drift».

Efterfølgende opgave viser fordelingen i produktionsgrupper for årene 1920, 1925, 1926 og 1927.

	Antall det enkelte år:			
	1920.	1925.	1926.	1927.
Melkesalgsmeierier	65	51	70	71
Mottagelsesstasjoner	219	244	231	216
Smørmeierier	44	49	56	55
Setermeierier	-	6	11	9
Komb. smør- og ostmeierier	46	63	32	22
Gammelostysterier	6	14	19	19
Fetostysterier	47	39	34	28
Mysostkokerier	18	35	34	40
Meierier med blandet drift	100	96	127	149
Kondenseringsfabrikker	5	5	5	5
Samlet antall meierier	550	602	619	614

Grensen mellom melkesalgsmeierier og mottagelsesstasjoner har i enkelte tilfelle vært vanskelig å trekke. For gruppene «komb. smør- og ostmeierier» og «fetostysterier» har der vært sterk tilbakegang i antall. Driften ved flere og flere av meieriene synes å gå i retning av å bli mere sammensatt eller allsidig. Dette viser sig på gruppen «blandet drift», som omfatter et stigende antall.

Av produktionsmeieriene er 173 ført i de rene grupper. Derav er 55 smørmeierier, 9 setermeierier, 22 kombinerte smør- og ostmeierier, 19 gammelostysterier, 28 fetostysterier og 40 mysostkokerier.

7. Meieridriftens økonomiske resultater.

I efterfølgende opgave over hvor meget melken er utbragt i brutto og netto i de enkelte fylker har man ikke tatt med kondenseringsfabrikkene, da man for disse anlegg ikke har opgave over bruttobeløp og driftsutgifter.

Fylke.	Melken er brutto utbragt i kr.	Driftsutgifter kr.	Melken er netto utbragt i kr.	Øre pr. kg. melk.		
				Brutto-pris.	Driftsutgift.	Netto-pris.
Østfold	7 629 481	797 510	6 831 971	21.8	2.3	19.5
Akershus og Oslo	13 468 811	3 406 519	10 062 292	27.5	6.9	20.6
Hedmark	5 006 833	816 528	4 190 305	22.2	3.6	18.6
Opland	7 416 462	1 216 024	6 200 438	22.9	3.8	19.1
Buskerud	3 985 514	523 020	3 462 494	22.2	2.9	19.3
Vestfold	4 919 625	778 888	4 140 737	23.2	3.7	19.5
Telemark	3 565 211	512 689	3 052 522	23.5	3.4	20.1
Aust-Agder	1 164 268	190 761	973 507	26.0	4.3	21.7
Vest-Agder	1 839 252	321 200	1 518 052	23.9	4.1	19.8
Rogaland	10 254 293	1 834 631	8 419 662	20.7	3.7	17.0
Hordaland og Bergen	5 594 624	1 558 561	4 036 063	26.0	7.2	18.8
Sogn og Fjordane	1 386 706	217 682	1 169 024	15.5	2.4	13.1
Møre	3 036 945	617 430	2 419 515	21.2	4.3	16.9
Sør-Trøndelag	5 090 341	1 137 962	3 952 379	22.5	5.0	17.5
Nord-Trøndelag	3 993 216	828 563	3 164 653	20.8	4.3	16.5
Nordland	1 485 004	340 438	1 144 566	25.3	5.8	19.5
Troms	1 364 764	319 751	1 045 013	22.4	5.2	17.2
Riket 1927	81 201 350	15 418 157	65 783 193	23.0	4.4	18.6

Til foranstående opgave over nettobeløp kommer så hvad der er utbetalt fra kondenseringsfabrikkene for den direkte leverte melk. I 1927 utgjør dette kr. 4 639 181. Som det fremgår av den fylkesvise opgave er den øvrige melk netto utbragt i kr. 65 783 193. Samlet for hele riket er altså melken netto utbragt i kr. 70 422 374, svarende til 18.5 øre pr. kg.

Når kondenseringsfabrikkene undtas har meieriene brutto utbragt melken i kr. 81 201 350 eller 23.0 øre pr. kg. Driftsutgiftene utgjør i alt kr. 15 418 157 eller 4.4 øre pr. kg. Utgiftene utgjør således ca. 19 pct. av bruttoinntekten.

I etterfølgende sammenstilling er opgavene for 1922, 1923 og 1924 hentet fra meieriinspektørens statistikk.

Melken er netto utbragt i:

År	I alt kr.	Pris pr. kg.	Relativ pris når 1913 = 100.
1913	33 129 000	11.35	100.0
1922	84 992 865	27.64	243.5
1923	90 342 180	28.76	253.4
1924	107 167 760	33.67	296.7
1925	107 614 672	30.7	270.5
1926	77 926 436	21.2	186.8
1927	70 422 374	18.5	163.0

Nedgangen i netto pr. kg. melk fra 1926 til 1927 er altså 2.7 øre, svarende til 12.7 pct.

Av etterfølgende fylkesvise opgave fremgår det at meieriene (kondenseringsfabrikkene undtatt) til avskrivninger på gjeld og nyanskaffelser m. v. i alt har anvendt kr. 1 944 600. Til fonds er avsatt i alt kr. 346 229. Tilsammen utgjør dette kr. 2 290 829. På den annen side er der ved enkelte meierier underskudd på driften, d. v. s. at der til melkeleverandørene er utbetalt mere enn melken er utbragt i netto. Dette underskudd utgjør i alt for riket kr. 53 522. Den før nevnte sum for avskrivninger og fondsoplegning blir derved å redusere til kr. 2 237 307. Dette svarer til 3.4 pct. av nettobeløpet for melken.

Man kan derved beregne at meieriene (kondenseringsfabrikkene undtatt) har utbetalt til leverandørene $\text{kr. } 65\,783\,193 \div \text{kr. } 2\,237\,307 = \text{kr. } 63\,545\,886$, svarende til 17.96 øre pr. kg.

Ved denne beregning har man ikke kunnet ta noget hensyn til at endel av meieriene forrenter den innbetalte andelskapital og andre ikke. Man mangler opgave fra det enkelte meieri over dette forhold.

Fylke.	Anvendt til avskrivninger, nyanskaffelser m. v.	Avsatt til fonds.	Underskudd.
	Kr.	Kr.	Kr.
Østfold	107 628	1 451	474
Akershus og Oslo	267 024	114 630	8 606
Hedmark	276 576	6 221	14
Opland	104 746	11 525	27 397
Buskerud	56 030	6 678	4 334
Vestfold	72 212	16 438	
Telemark	39 939	10 650	1 164
Aust-Agder	5 988	4 377	1 974
Vest-Agder	41 051	14 733	
Rogaland	173 048	53 748	-
Hordaland og Bergen	349 033	9 371	3 178
Sogn og Fjordane	26 125	6 335	209
Møre	68 371	30 000	4 777
Sør-Trøndelag	141 763	5 116	1 351
Nord-Trøndelag	91 857	26 029	32
Nordland	79 412	10 325	12
Troms	43 797	18 602	-
Riket 1927	1 944 600	346 229	53 522
— 1926	1 706 365	475 223	168 586

III. De enkelte meieritypers driftsforhold.

I tabell 2 samt tidligere omtalt side 7 og 8 har man fordelt meieriene etter arten av sin hovedproduksjon i forholdsvis skarpt adskilte grupper. Ved å underkaste disse grupper en noget videregående undersøkelse kan man nærmere få belyst de forhold som har betydning for driftsresultatene.

Dessverre har man ikke fått fullstendige oppgaver fra alle meierier. I de etterfølgende sammenstillinger har man derfor bare anvendt de fullstendige oppgaver. Imidlertid vil man, etterhvert som man får oppgaver for flere år og vinner mere erfaring, søke å få denne spesielle bearbeidelse grundigere og mere detaljert utført. Man har således i denne utgave foretatt en opdeling av mysostkokeriene etter innveiet melkemengde og for gammelostysteriene etter driftstidens lengde.

1. Melkesalgsmeierier.

Her har man samlet de meierier som har omsatt minst 90 pct. av melken i detaljsalg som melk og fløte. I alt omfatter gruppen 71 meierier, men bare 37 har levert fullstendige oppgaver. Disse er fordelt fylkesvis i etterfølgende tabell:

Fylke.	Antall anlegg.	Innveiet melk pr. anlegg i 1000 kg.	Melkens bruttopris øre pr. kg.	Driftsutgifter i øre pr. kg.					Melken utbragtes netto i øre pr. kg.
				Lønn.	Lys, kraft og brensel.	Skatter, renter av gjeld og assurance.	Andre utgifter.	I alt.	
Østfold	8	627	24.63	1.36	0.43	0.28	1.06	3.13	21.50
Akershus	5	837	23.87	0.80	0.33	0.24	1.19	2.56	21.31
Hedmark	3	233	20.25	1.49	0.50	0.40	1.37	3.76	16.49
Buskerud	5	401	23.22	0.95	0.30	0.21	0.78	2.24	20.98
Vestfold	2	293	25.00	0.92	0.49	0.80	0.79	3.00	22.00
Rogaland	3	497	20.98	1.63	0.49	0.24	1.54	3.90	17.08
Sør-Trøndelag	7	473	23.43	1.23	0.20	0.55	1.56	3.54	19.89
Andre fylker	4	447	22.82	0.82	0.25	0.13	0.69	1.89	20.93
Riket	37	516	23.50	1.13	0.35	0.31	1.15	2.94	20.56

Melkens brutto- og nettopris samt driftsutgifter for 1925, 1926 og 1927 er følgende:

	1925.	1926.	1927.
Bruttoutbytte pr. kg.	39.6 øre.	28.4 øre.	23.50 øre.
Utgifter » »	4.30 »	3.08 »	2.94 »
Nettoutbytte » »	35.3 »	25.3 »	20.56 »

I 1925 og 1926 utgjør driftsutgiftene praktisk talt like stor andel av bruttoutbyttet, idet utgiftene i 1925 utgjorde 10.86 pct. og i 1926 10.85 pct. I 1927 utgjorde derimot utgiftene 12.51 pct. av bruttoutbyttet.

Utgiftenes fordeling pr. kg. melk for de tre år fremgår av følgende sammenstilling:

Utgifter:	1925.		1926.		1927.	
	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.
Lønn	1.89	44.0	1.19	38.6	1.13	38.4
Lys, kraft, brensel	0.50	11.6	0.33	10.7	0.35	11.9
Skatter, renter, assurance }	1.91	44.4	0.35	11.4	0.31	10.6
Andre utgifter			1.21	39.3	1.15	39.1
Sum	4.30	100.0	3.08	100.0	2.94	100.0

2. Melkemottagelsesstasjoner.

Samtlige disse selger all melk i uforedlet tilstand og derav minst 90 pct. i partisalg til et annet meieri. De fleste er underavdelinger av bymelkecentraler, men noen få driver fritt salg til grossister.

Der er i alt 216 slike anlegg i riket. Derav har 151 levert så fullstendig oppgave at den er tatt med i etterfølgende bearbeidelse.

Fylke.	Antall anlegg.	Innveiet melk pr. anlegg i 1000 kg.	Melken utbragtes brutto i øre pr. kg.	Driftsutgifter i øre pr. kg. melk.					Melken utbragtes netto i øre pr. kg.
				Lønn	Lys, kraft og brensel.	Skatter, renter av gjeld og assurance.	Andre utgifter.	I alt.	
Østfold	8	530	20.46	0.38	0.17	0.11	1.47	2.13	18.33
Akershus	33	515	21.77	0.56	0.25	0.18	1.55	2.54	19.23
Opland	3	856	21.20	0.49	0.10	0.33	1.43	2.35	18.85
Buskerud	10	365	20.89	0.72	0.17	0.16	1.65	2.70	18.19
Hordaland	60	130	19.40	0.84	0.20	0.24	1.48	2.76	16.64
Sør-Trøndelag	21	351	18.72	0.57	0.16	0.40	1.24	2.37	16.25
Nord-Trøndelag	7	343	17.20	0.61	0.18	0.36	1.56	2.71	14.49
Nordland	3	193	22.51	0.60	0.07	0.04	2.04	2.75	19.76
Andre fylker	6	543	19.48	0.75	0.31	0.06	1.47	2.59	16.89
Riket	151	324	20.35	0.61	0.21	0.22	1.49	2.53	17.82

Ved mottagelsesstasjonene har man for melken i årene 1925, 1926 og 1927 oppnådd brutto- og nettoutbytte samt hatt driftsutgifter som følgende opgave viser:

	1925.	1926.	1927.
Bruttoutbytte pr. kg.	34.3 øre.	24.0 øre.	20.35 øre.
Driftsutgifter » »	3.50 »	2.47 »	2.53 »
Nettoutbytte » »	30.8 »	21.5 »	17.82 »

Driftsutgiftene for de tre år utgjør henholdsvis 10.20, 10.42 og 12.43 pct. av bruttoutbyttet.

Utgiftenes fordeling pr. kg. melk for de tre år fremgår av etterfølgende opgave:

Utgifter:	1925.		1926.		1927.	
	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.
Lønn	0.87	24.9	0.68	27.5	0.61	24.1
Lys, kraft, brensel . . .	0.26	7.4	0.21	8.5	0.21	8.3
Skatter, renter, assurance }	2.37	67.7	0.31	12.6	0.22	8.7
Andre utgifter						
Sum	3.50	100.0	2.47	100.0	2.53	100.0

3. Smørmeierier.

Til denne gruppe har man medregnet de meierier som anvender minst 90 pct. av melken til skumning, kjerner fløten og sender skummetmelken gratis tilbake til leverandørene. Gruppen omfatter i alt 55 meierier. Derav har 42 gitt så fullstendige opgaver at de er tatt med i denne bearbeidelse. Når undtas 3 stykker i Hedmark finnes smørmeieriene fordelt på fylkene fra og med Hordaland til og med Nordland. Særlig mange smørmeierier er der i Sogn og Fjordane, som har halvparten av samtlige, og Møre, hvor der er en fjerdepart av samtlige.

Fylke.	Antall meierier.	Innveiet melk pr. anlegg i 1000 kg.	Fett pct. i helmelk.	Kg. smør pr. 100 kg. helmelk.	Melken utbragtes brutto i øre pr. kg.	Driftsutgifter, øre pr. kg.					Melken utbragtes netto i øre pr. kg.
						Lønn.	Lys, kraft og brensel.	Skatter, renter av erfeld og assurance.	Andre utgifter.	I alt.	
Hedmark	3	500	3.77	4.22	14.40	0.50	0.12	0.04	1.04	1.70	12.70
Sogn og Fjordane	21	181	3.59	3.78	12.79	0.52	0.25	0.10	0.61	1.48	11.31
Møre	9	145	3.63	3.97	13.12	0.60	0.28	0.03	0.64	1.55	11.57
Sør-Trøndelag . . .	3	174	3.76	3.77	16.10	0.99	0.32	0.14	1.07	2.52	13.58
Nord-Trøndelag. . .	3	334	3.68	4.01	14.27	0.55	0.29	0.16	0.72	1.72	12.55
Andre fylker. . . .	3	53	3.41	3.41	13.13	0.96	0.17	0.30	0.94	2.37	10.76
Riket	42	197	3.61	3.91	13.53	0.57	0.24	0.09	0.74	1.64	11.89

Smørmeieriene hører gjennomgående til de minste meierier vi har. De som er tatt med i foranstående opgave har således gjennomsnittlig bare 197 000 kg. innveiet melk pr. anlegg.

Smørutbyttet har tatt sig godt op siste år. Det er nu opgitt til 3.91 kg. smør pr. 100 kg. melk mot 3.83 kg. smør i 1926. Selv om man tar hensyn til det solgte kvantum helmelk og fløte, er dette utbytte fremdeles under det man anser for det normale.

Meieriene i Sør-Trøndelag har solgt vel 9.5 pct. av den innveiede melk i ufordelt stand. Dette er sikkert den viktigste årsak til at nettoutbyttet pr. kg. melk er høiest for dette fylke.

For å få en oversikt over hvor meget melken blir utbragt i ved denne anvendelse må man også regne med verdien av den gratis tilbakesendte skummetmelk. For 1927 kan verdien ansettes til ca. 2.8 øre pr. kg.

For 1925, 1926 og 1927 har man ved smørmeieriene for melken opnådd brutto- og nettoutbytte samt hatt driftsutgifter som i følgende opgave:

	1925.	1926.	1927.
Bruttoutbytte pr. kg.	20.8 øre.	15.2 øre.	13.53 øre.
Driftsutgifter » »	2.55 »	1.77 »	1.64 »
Nettoutbytte » »	18.3 »	13.4 »	11.89 »

Driftsutgiftene for de tre år utgjør henholdsvis 12.26, 11.64 og 12.12 pct. av bruttoutbyttet.

Driftsutgiftene for de tre år fordeler sig som vist i efterfølgende opgave:

Utgifter :	1925.		1926.		1927.	
	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.
Lønn	0.66	25.9	0.61	34.4	0.57	34.8
Lys, kraft, brensel . . .	0.38	14.9	0.28	15.8	0.24	14.6
Skatter, renter, assurance	1.51	59.2	0.07	4.0	0.09	5.5
Andre utgifter			0.81	45.8	0.74	45.1
Sum	2.55	100.0	1.77	100.0	1.64	100.0

4. *Setermeierier.*

I denne gruppe har man samlet de meierier som er basert på melkeleveranse fra setrene. Disse anlegg er derfor i drift bare om sommeren. I alt er der i denne gruppe opført 9 meierier, derav 4 i Hedmark og 5 i Opland.

Setermeieriene omfatter to helt forskjellige driftstyper. Anleggene i Hedmark produserer således smør, pultost og surprim, mens de i Opland produserer kasein og ekte og blandet geitmysost. Disse siste har altså samme produksjonsretning som mysostkokeriene, men er skilt ut for sig, vesentlig på grunn av den korte driftstid.

Driftsforhold m. v. fremgår av etterfølgende opgaver, som omfatter 3 meierier i Hedmark og 5 i Opland.

	Meieriene i	
	Hedmark.	Opland.
Driftstid	74 dager.	116 dager.
Innveiet melk pr. anlegg	19 288 kg. kumelk.	{ 15 492 kg. kumelk. 16 926 » geitmelk.
Produksjon pr. 100 kg. melk	{ 3.72 kg. smør. 5.96 » pultost. 5.86 » surprim.	{ 4.54 kg. kasein. 11.00 » geitmysost.
Melken brutto utbragt i	26.18 øre pr. kg.	28.22 øre pr. kg.
Driftsutgifter	4.65 —>—	4.02 —>—
Melken netto utbragt i	21.53 —>—	24.20 —>—

Ved siden av den nevnte produksjon har der også foregått litt melkesalg. Dessuten kan man vel gå ut fra at der også på annen måte er anvendt endel melk, som således ikke deltar i produksjonen.

5. *Fetostysterier.*

Denne gruppe omfatter de meierier som har anvendt minst 90 pct. av den innveiede melk til ystning av schweizerost, hel- og halvfet gouda- og edamerost og andre fetoster. Gruppen omfatter i alt 28 meierier fordelt på en rekke fylker. De fleste fetostysterier har man dog i Nord-Trøndelag, Rogaland og Vest-Agder. Etterfølgende bearbeidelse omfatter 22 meierier.

Fylke.	Antall meierier.	Innveiet melk pr. anlegg i 1000 kg.	Fett pct. i melk.	Produsert pr. 100 kg. helmelk		
				smør.	fetost.	mysost.
Vest-Agder	4	289	3.66	-	9.35	4.11
Rogaland	3	341	3.65	0.65	8.72	7.05
Nord-Trøndelag	8	245	3.53	0.04	8.38	6.59
Øvrige fylker	7	238	3.40	0.01	8.22	6.11
Riket	22	264	3.56	0.13	8.59	6.04

Produksjonsutbyttet pr. 100 kg. melk er mindre enn ventet. Dette skyldes bl. a. det forhold at der har foregått litt melkesalg, i alt ca. 2 pct., for de medregnede meierier, og at der har vært tilbakesendelse til leverandørene av myse. Dette siste har vært mest utpreget i Vest-Agder. Som det fremgår av foranstående opgave er der fremstillet endel smør, vesentlig ved Rogalandsmeieriene, Ved siden av fetostystningen er der også fremstillet litt kvartfett og mager nøkkelost, vesentlig i Vest-Agder, hvor der er fremstillet 0,16 kg. kvartfett nøkkelost pr. 100 kg. melk.

De økonomiske resultater fremgår av efterfølgende opgaver:

Fylke.	Melken utbragtes brutto i øre pr. kg.	Driftsutgifter, øre pr. kg.					Melken utbragtes netto i øre pr. kg.
		Lønn.	Lys, kraft og brensel.	Skatter, renter og gjeld og assurance.	Andre utgifter.	I alt.	
Vest-Agder	20.34	1.72	1.00	0.72	1.69	5.13	15.21
Rogaland	21.50	1.68	0.93	0.39	2.27	5.27	16.23
Nord-Trøndelag	20.43	1.97	1.46	0.38	1.88	5.69	14.74
Øvrige fylker	20.80	1.90	1.46	0.83	1.34	5.53	15.27
Riket	20.71	1.85	1.28	0.58	1.75	5.46	15.25

Efterfølgende opgave viser opnådd brutto- og nettoutbytte samt driftsutgifter for årene 1925, 1926 og 1927:

	1925.	1926.	1927.
Bruttoutbytte pr. kg.	30.14 øre	21.11 øre	20.71 øre
Driftsutgifter — —	6.86 »	5.72 »	5.46 »
Nettoutbytte — — —	23.28 »	15.39 »	15.25 »

Driftsutgiftene for de tre år utgjør henholdsvis 22.76, 27.10 og 26.36 pct. Utgiftene pr. kg. melk fordeler sig som i efterfølgende opgave:

Utgifter til:	1925.		1926.		1927.	
	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.
Lønn	2.08	30.3	1.93	33.7	1.85	33.9
Lys, kraft, brensel	1.79	26.1	1.29	22.6	1.28	23.4
Skatter, renter og avdrag	2.99	43.6	0.79	13.8	0.58	10.6
Andre utgifter			1.71	29.9	1.75	32.1
Sum	6.86	100.0	5.72	100.0	5.46	100.0

6. Mysostkokerier.

Denne gruppe omfatter de anlegg som anvender minst 90 pct. av melken til fremstilling av ekte eller blandet geitmysost. Oststoffet blir ved anleggene i Opland alltid anvendt til kasein. I de øvrige fylker blir en vesentlig del av oststoffet anvendt til fremstilling av mager nøkkelost. I noen få tilfelle blir der ved siden av geitmysost også fremstillet litt fløtemysost.

I denne gruppe er der i alt 40 anlegg i riket; herav er der 24 i Opland, og når undtas 1 i Hedmark er alle de øvrige spredt på Vestlandet og Nord-Norge. Flere av disse anlegg på Vestlandet er nye. Enkelte av dem har nærmest karakter av setermeieri; men da denne side ikke er tilstrekkelig klarlagt, er de foreløpig ført i gruppen for mysostkokerier.

Efterfølgende opgave omfatter 32 anlegg, derav 19 i Opland, 4 i Møre og 9 fra andre fylker. Mysostkokeriene i Opland har man fordelt på tre grupper etter mengden av innveiet melk, nemlig over 1 mill. kg., mellom 1 mill. og 250 000 kg. og under 250 000 kg. melk pr. anlegg og år.

Fylke.	Antall meierier.	Fett-pct. i melk.	Innveiet melk pr. anlegg i 1000 kg.			Produsert pr. 100 kg. helmelk.	
			Ku-melk.	Geit-melk.	I alt.	Kasein og magerost. ¹	Geitmysost. ¹
Opland (over 1 mill. kg.)	6	3.57	1 164	142	1 306	Kg. 5.28	Kg. 11.02
» (1 mill.—250 000 kg.)	7	3.49	503	49	552	4.98	10.85
» (under 250 000 kg.)	6	3.56	111	21	132	5.24	11.41
Tilsammen for Opland	19	3.54	588	70	658	5.18	10.99
Møre	4	3.66	126	44	170	3.56	10.30
Andre fylker	9	3.75	271	49	320	4.14	10.34
Riket	32	3.61	441	61	502	4.91	10.84

¹ Fløtemysost medregnet.

De økonomiske data fremgår av etterfølgende opgave:

Fylke.	Melken utbragtes brutto i øre pr. kg.	Driftsutgifter, øre pr. kg.					Melken utbragtes netto i øre pr. kg.
		Lønn.	Lys, kraft og brensel.	Skatter, renter av gjeld og assurance.	Andre utgifter.	I alt.	
Opland (over 1 mill. kg.)	24.22	1.10	0.95	0.40	1.48	3.93	20.29
» (1 mill.—250 000 kg.)	23.42	1.41	1.33	0.54	1.65	4.93	18.49
» (under 250 000 kg.)	24.18	1.84	2.17	1.45	0.95	6.41	17.77
Tilsammen for Opland	23.97	1.24	1.15	0.51	1.50	4.40	19.57
Møre	24.23	1.92	1.82	0.74	0.74	5.22	19.01
Andre fylker	22.13	1.60	1.38	0.47	1.55	5.00	17.13
Riket	23.65	1.33	1.22	0.51	1.48	4.54	19.11

Brutto- og nettoutbytte samt driftsutgifter for 1925, 1926 og 1927 har vært følgende:

	1925.	1926.	1927.
Bruttoutbytte pr. kg.	35.8 øre.	25.1 øre.	23.65 øre.
Driftsutgifter —»—	6.15 »	5.51 »	4.54 »
Nettoutbytte —»—	29.6 »	19.6 »	19.11 »

Driftsutgiftene for de tre år utgjør henholdsvis 17.18, 21.95 og 19.20 pct. av bruttoutbyttet. Utgiftene pr. kg. melk fordeler sig som i følgende oppgave:

Utgifter til:	1925.		1926.		1927.	
	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.
Lønn	1.85	30.1	1.68	30.5	1.33	29.3
Lys, kraft, brensel	1.58	25.7	1.24	22.5	1.22	26.9
Skatter, renter, assurance	2.72	44.2	0.70	12.7	0.51	11.2
Andre utgifter			1.89	34.3	1.48	32.6
Sum	6.15	100.0	5.51	100.0	4.54	100.0

Opgavene for de enkelte anlegg innen denne gruppe viser til dels store avvikelser i utbytte og driftsresultat. Som det fremgår av oppgavene for anleggene i Opland synes ikke anleggets størrelse å ha nogen vesentlig innflydelse på produksjonsutbyttet pr. 100 kg. melk. Den nedgang som oppgis for anlegg med mellom 1 million og 250 000 kg. skyldes at der er solgt ca. 2.9 pct. av den innveiede melk. Der synes heller ikke å være nogen bestemt tendens for størrelsen av bruttoutbyttet i øre pr. kg. melk. Ser man derimot på driftsutgifter og nettoutbytte, fremgår det med all ønskelig tydelighet at de største anlegg absolutt står best.

Årsaken til det lave utbytte av kasein og magerost for anleggene i Møre og «andre fylker» ligger i at en hel del oststoff blir sendt til melkeleverandørene som svinefôr og derfor ikke er tatt med i den innsendte årsoppgave.

7. Kombinerte smør- og ostmeierier.

I denne gruppe har man samlet de meierier som anvender minst 90 pct. av melken til kjerning og ystning (særlig av nøkkel- og goudaost), og som ikke er tatt med i nogen annen gruppe. Hertil har man i år medregnet i alt 22 meierier. Derav har man fullstendig oppgave for 21. Disse meierier er vesentlig samlet i Rogaland og Sør- og Nord-Trøndelag fylker.

Fylke.	Antall meierier.	Innveiet melk pr. anlegg i 1000 kg.	Melken utbragtes brutto i øre pr. kg.	Driftsutgifter, øre pr. kg.					Melken utbragtes netto i øre pr. kg.
				Lønn.	Lys, kraft og brensel.	Skatter, renter av gjeld og assurance.	Andre utgifter.	I alt.	
Rogaland	8	863	20.05	1.27	0.70	0.90	2.20	5.07	14.98
Sør-Trøndelag	6	312	17.80	1.41	1.19	1.03	0.87	4.50	13.30
Nord-Trøndelag	4	328	19.65	2.06	1.26	1.04	1.16	5.52	14.13
Andre fylker	3	225	19.08	2.10	1.17	1.31	2.08	6.66	12.42
Riket	21	513	19.55	1.44	0.88	0.97	1.84	5.13	14.42

For denne gruppe har man ikke bearbejdet opgavene over produksjonens størrelse, fordi produksjonens art ved de enkelte anlegg veksler så sterkt. Enkelte meierier har således lagt mest vekt på fetostproduksjonen, mens andre igjen produserer mere av smør og magerost.

Brutto- og nettoutbytte samt driftsutgifter pr. kg. melk for 1925, 1926 og 1927 er følgende:

	1925.	1926.	1927.
Bruttoutbytte pr. kg.	31.2 øre.	20.3 øre.	19.55 øre.
Driftsutgifter ———	6.80 »	5.58 »	5.13 »
Nettoutbytte ———	24.4 »	14.7 »	14.42 »

Driftsutgiftene for de tre år utgjør henholdsvis 21.79, 27.49 og 26.24 pct. av bruttoutbyttet. Utgiftene pr. kg. melk fordeler sig som i efterfølgende opgave:

Utgifter til:	1925.		1926.		1927.	
	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.
Lønn	1.94	28.5	1.63	29.2	1.44	28.1
Lys, kraft, brensel	1.60	23.5	1.06	19.0	0.88	17.1
Skatter, renter, assurance	3.96	48.0	0.93	16.7	0.97	18.9
Andre utgifter			1.96	35.1	1.84	35.9
Sum	6.80	100.0	5.58	100.0	5.13	100.0

8. Gammelostysterier.

Denne gruppe omfatter de meierier som anvender minst 90 pct. av melken til kjerning og ystning av gammelost. Gruppen omfatter i alt 19 meierier, derav 12 i Hordaland, 6 i Sogn og Fjordane og 1 i Rogaland. I efterfølgende sammenstillinger har man fordelt anleggene i Hordaland på tre grupper efter drifts-

tidens lengde, således at de anlegg som er i drift hele året danner en gruppe; de med drift fra 8 til 9½ måned samles i en annen gruppe, og tredje gruppe omfatter så anlegg med en driftstid fra 4½ til 6 måneder. Efterfølgende bearbeidelse omfatter 15 anlegg.

Fylke.	Antall meierier.	Driftstid i måneder.	Innveiet melk pr. anlegg i 1000 kg.	Fettpct. i helmelk.	Produsert pr. 100 kg. helmelk	
					smør.	gammelost.
Hordaland	2	12	442	3.52	3.69	3.53
—>—	4	8½	561	3.59	3.90	3.99
—>—	5	ca. 5½	96	3.48	3.34	3.49
Tilsammen for Hordaland . .	11	ca. 7 ² / ₃	328	3.53	3.77	3.81
Sogn og Fjordane	4	ca. 6½	236	3.31	3.44	3.77
Sum.	15	ca. 7½	303	3.46	3.70	3.81

Driftstiden ved disse anlegg er gjennomgående ganske kort, og anleggene er også små. Utbyttet pr. 100 kg. melk er ikke stort, men dette skyldes for en vesentlig del salg og tilbakesendelse av melk.

De økonomiske resultater fremgår av efterfølgende opgave:

Fylke.	Melken utbragtes brutto i øre pr. kg.	Driftsutgifter, øre pr. kg.					Melken utbragtes netto i øre pr. kg.
		Lønn.	Lys, kraft og brensel.	Skatter, renter av gjeld og assurance.	Andre utgifter.	I alt.	
Hordaland (12 mnd.)	20.62	1.14	0.61	0.18	1.80	3.73	16.89
—>— (8½ >)	20.70	1.04	0.43	0.33	1.29	3.09	17.61
—>— (5½ >)	17.86	1.33	0.92	0.18	0.98	3.41	14.45
Tilsammen for Hordaland	20.30	1.10	0.54	0.27	1.38	3.29	17.01
Sogn og Fjordane	16.87	0.97	0.53	0.26	0.68	2.44	14.43
Sum.	19.59	1.07	0.54	0.27	1.23	3.11	16.48

Det fremgår av disse opgaver at driftstidens lengde neppe har nogen vesentlig betydning for driftsresultatet. Størrelsen av anleggene har nok mere betydning. Den utførte gruppering for anleggene i Hordaland tyder i hvert fall på det. De anlegg som har kort driftstid er også de minste. For disse er der et langt mindre bruttoutbytte enn for de øvrige anlegg i samme fylke. De samlede driftsutgifter har derimot ingen bestemte tendenser etter denne gruppering.

Brutto- og nettoutbytte samt driftsutgifter pr. kg. melk for 1925, 1926 og 1927 er følgende:

	1925.	1926.	1927.
Bruttoutbytte pr. kg.	31.0 øre	21.1 øre.	19.59 øre.
Driftsutgifter —»—	4.44 »	3.14 »	3.11 »
Nettoutbytte —»—	26.5 »	18.0 »	16.48 »

Driftsutgiftene for de tre år utgjør henholdsvis 14.32, 14.88 og 15.88 pct. av bruttoutbyttet. Utgiftenes fordeling pr. kg. melk er som følgende opgave viser:

Utgifter til:	1925.		1926.		1927.	
	Øre pr. kg.	Pct.	Øre pr. kg.	Pct.	Øre. pr. kg.	Pct.
Lønn	1.58	35.6	1.06	33.8	1.07	34.4
Lys, kraft, brensel	0.90	20.3	0.54	17.2	0.54	17.4
Skatter, renter, assurance	1.96	44.1	0.23	7.3	0.27	8.7
Andre utgifter			1.31	41.7	1.23	39.5
Sum	4.44	100.0	3.14	100.0	3.11	100.0

9. Kondenseringsfabrikker.

Foruten ved 5 fabrikker foregikk der i 1927 også endel kondensering ved 2 av meieriene. Til de direkte leverandører er der ved kondenseringsfabrikkene utbetalt 17.17 øre pr. kg. melk.

10. Sammendrag.

I efterfølgende tabeller har man samlet de viktigste økonomiske data for de enkelte rene meierityper. Der er sammenligning både mellom de enkelte driftstyper for 1927 og mellom opgaver fra tidligere år.

Driftsresultatene i 1927 for de enkelte driftstyper er følgende:

Gruppe.	Innveiet melk pr. anlegg i 1000 kg.	Melken brutto utbragt i øre pr. kg.	Driftsutgifter, øre pr. kg.					Melken netto utbragt i øre pr. kg.
			Lønn.	Lys, kraft og brensel.	Skatter, renter av gjeld og assurance.	Andre utgifter.	I alt.	
Melkesalgsmeierier	516	23.50	1.13	0.35	0.31	1.15	2.94	20.56
Melkemottagelsesstasjoner	324	20.35	0.61	0.21	0.22	1.49	2.53	17.82
Smørmeierier	197	13.53	0.57	0.24	0.09	0.74	1.64	11.89
Setermeierier	27	27.69	1.75	0.23	0.79	1.42	4.19	23.50
Fetostysterier	264	20.71	1.85	1.28	0.58	1.75	5.46	15.25
Mysostkokerier	502	23.65	1.33	1.22	0.51	1.48	4.54	19.11
Komb. smør-ogostmeierier	513	19.55	1.44	0.88	0.97	1.84	5.13	14.42
Gammelostysterier	303	19.59	1.07	0.54	0.27	1.23	3.11	16.48

For smørmeieriene blir å tillegge i utbyttet verdien av den til leverandørene gratis tilbakeleverte melk, ca. 2.8 øre pr. kg.

Utgiftenes procentvise fordeling i 1927 for de forskjellige grupper fremgår av etterfølgende opgave:

Gruppe.	Lønn.	Lys, kraft og brensel.	Skatter, renter av gjeld og assurans.	Andre utgifter.	I alt utgifter.
Melkesalgsmeierier	38.4	11.9	10.6	39.1	100.0
Melkemottagelsesstasjoner	24.1	8.3	8.7	58.9	100.0
Smørmeierier	34.8	14.6	5.5	45.1	100.0
Setermeierier	41.8	5.5	18.8	33.9	100.0
Fetostysterier	33.9	23.4	10.6	32.1	100.0
Mysostkokerier	29.3	26.9	11.2	32.6	100.0
Kombinerte smør- og ostmeierier	28.1	17.1	18.9	35.9	100.0
Gammelostysterier	34.4	17.4	8.7	39.5	100.0

Nettoutbyttet pr. kg. melk er i etterfølgende tabell stillet sammen med tidligere opgaver. For årene 1920 og 1921 har man anvendt dosent Morks sammendrag, trykt i Norsk Meieritidende 1924, og for årene 1922—1924 har man anvendt meieriinspektørens opgave over nettomelkepriser, trykt i landbruksdirektørens beretninger. Opgavene for kondenseringsfabrikkene gjelder for alle år hvad der er utbetalt til de direkte leverandører.

	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927
Melkesalgsmeierier	46.8	42.3	31.6	31.5	35.7	35.3	25.3	20.56
Melkemottagelsesstasjoner	45.1	38.9	28.0	29.9	34.3	30.8	21.5	17.82
Smørmeierier	24.5	20.6	17.4	18.1	21.4	18.3	13.4	11.89
Setermeierier	-	-	-	-	-	32.8	25.7	23.50
Fetostysterier	42.0	31.8	19.5	26.0	30.3	23.2	15.4	15.25
Mysostkokerier	50.0	-	-			29.6	19.6	19.11
Kombinerte smør- og ostmeierier	38.7	28.9	20.7	25.9	30.7	24.4	14.7	14.42
Gammelostysterier	38.6	-	24.7	24.3	26.0	26.5	18.0	16.48
Kondenseringsfabrikker	44.7	41.0	26.2	28.6	35.6	31.6	20.8	17.17

Det Statistiske Centralbyrå, Oslo i januar 1929.

Gunnar Jahn.

S. Skappel.

Tabell 1. Antall meierier, deres beliggenhet, driftsform og driftstid.

Fylke.	Antall meierier i alt.	Derav		Drevet av		Antall meierier med oppgitt driftstid			
		by.	land.	eieren.	for-pakter.	under 5 mnd.	6—8 mnd.	9—11 mnd.	12 mnd.
Østfold	45	5	40	38	7	-	-	-	45
Akershus og Oslo	76	8	68	66	10	-	-	-	76
Hedmark	27	3	24	23	4	4	1	4	18
Opland	45	2	43	40	5	6	7	8	24
Buskerud	38	3	35	35	3	-	-	1	37
Vestfold	24	9	15	21	3	-	-	-	24
Telemark	9	6	3	8	1	-	1	-	8
Aust-Agder	5	4	1	5	-	-	-	-	5
Vest-Agder	13	5	8	11	2	-	-	-	13
Rogaland	38	9	29	36	2	-	-	1	37
Hordaland og Bergen	98	5	93	97	1	4	6	3	85
Sogn og Fjordane	52	-	52	51	1	3	9	11	29
Møre	31	4	27	29	2	-	3	3	25
Sør-Trøndelag	47	2	45	41	6	-	1	-	46
Nord-Trøndelag	41	3	38	35	6	-	-	-	41
Nordland	16	2	14	16	-	2	-	1	13
Troms	9	2	7	4	5	-	-	-	9
Riket 1927	614	72	542	556	58	19	28	32	535
— 1926	619	69	550	561	58	23	50	44	502
— 1925	602	62	540	557	45	16	33	52	494

Tabell 2. Meieriene fordelt etter produksjonsretning.

Fylke.	Melkesalg.		Smørmeierier.	Seremeierier.	Komb. smør- og ostmeierier.	Gammel-ostysterier.	Fetostysterier.	Mysostkokerier.	Meierier med blandet drift.	Kondensseringsfabrikker.
	Melkesalgsmeierier.	Mottagelsesstasjoner.								
Østfold	13	23	-	-	-	-	1	-	7	1
Akershus og Oslo	11	55	-	-	-	-	-	-	10	-
Hedmark	4	2	3	4	-	-	-	1	12	1
Opland	-	6	-	5	-	-	1	24	8	1
Buskerud	9	20	-	-	-	-	2	-	7	-
Vestfold	6	2	-	-	-	-	2	-	13	1
Telemark	2	1	-	-	-	-	-	-	6	-
Aust-Agder	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-
Vest-Agder	2	1	-	-	-	-	4	1	5	-
Rogaland	4	-	-	-	8	1	5	2	18	-
Hordaland og Bergen	5	71	2	-	-	12	2	2	4	-
Sogn og Fjordane	-	2	28	-	1	6	1	4	10	-
Møre	2	1	14	-	1	-	-	4	9	-
Sør-Trøndelag	10	22	3	-	7	-	1	-	4	-
Nord-Trøndelag	1	7	3	-	4	-	8	-	17	1
Nordland	2	3	2	-	1	-	1	1	6	-
Troms	-	-	-	-	-	-	-	1	8	-
Riket 1927	71	216	55	9	22	19	28	40	149	5
— 1926	70	231	56	11	32	19	34	34	127	5
— 1925	51	244	49	6	63	14	39	35	96	5

Tabell 3. Melkens fettinnhold, avregningsformer og meierienes fordeling på størrelsesgrupper.

Fylke.	Gj.snittl. fettpet.	Antall meierier med fettpet. i melken				Antall meierier			Antall meierier med innveiet kg. melk pr. år					
		under 3.25.	3.26—3.50.	3.51—3.75.	over 3.76.	betaler melken etter		anvender reduktase-prøve.	under 100 000.	100000—200 000.	200000—500 000.	500000—1 mill.	1 mill.—2 mill.	over 2 mill.
						fett-innhold.	fast pris pr. kg.							
Østfold	3.53	-	4	6	-	18	19	6	3	4	21	6	6	5
Akershus og Oslo	3.62	-	3	15	-	50	26	11	2	13	29	25	5	2
Hedmark	3.65	-	1	12	3	13	9	3	5	1	8	6	2	5
Opland	3.64	1	7	15	4	29	10	-	7	5	7	12	11	3
Buskerud	3.60	-	3	6	-	11	26	4	1	7	15	13	-	2
Vestfold	3.48	1	6	6	-	6	18	2	-	4	6	6	3	5
Telemark	3.54	-	3	4	-	3	6	1	1	-	1	4	-	3
Aust-Agder	3.57	-	1	3	-	5	-	-	-	-	1	3	1	-
Vest-Agder	3.72	-	-	7	2	8	5	1	-	2	7	2	1	1
Rogaland	3.73	-	1	14	12	28	10	12	-	6	10	9	8	5
Hordaland og Bergen	3.55	-	7	13	-	19	79	2	49	22	17	8	1	1
Sogn og Fjordane	3.53	1	17	17	5	48	4	-	18	18	16	-	-	-
Møre	3.57	-	9	13	2	28	3	1	10	6	12	1	-	2
Sør-Trøndelag	3.68	-	1	14	4	33	13	4	5	11	19	9	1	2
Nord-Trøndelag	3.57	-	5	21	1	34	7	6	-	9	19	8	5	-
Nordland	3.44	1	6	4	-	10	6	1	5	2	6	1	2	-
Troms	3.50	-	5	4	-	9	-	4	-	1	3	3	2	-
Riket 1927	3.58	4	79	174	33	352	241	58	106	111	197	116	48	36
— 1926	3.58	6	96	238	34	307	164	42	112	126	185	118	42	36
— 1925	3.53	12	143	180	14	289	155	15	105	114	185	123	40	35

Tabell 4. Innveiet melkemengde samt tilbake-

Nr.	Fylke.	Innveiet fra egne leverandører kg.			Mottatt
		hmelk.	geitmilk	fløte.	hmelk.
1	Østfold	40 935 341	-	-	704 263
2	Akershus og Oslo	48 917 505	-	-	50 784 908
3	Hedmark	31 963 711	154 362	-	473 640
4	Opland	37 323 278	1 841 303	-	-
5	Buskerud	17 968 157	-	-	51 492
6	Vestfold	25 457 487	-	-	136 606
7	Telemark	15 175 084	-	-	788 126
8	Aust-Agder	4 476 192	-	-	-
9	Vest-Agder	7 681 645	-	-	287 850
10	Rogaland	49 304 209	137 496	-	44 900
11	Hordaland og Bergen	21 238 745	252 515	8 009	9 595 379
12	Sogn og Fjordane	8 607 366	318 810	284	4 000
13	Møre	14 131 734	187 985	1 770	12 112
14	Sør-Trøndelag	22 634 331	8 186	-	8 736 223
15	Nord-Trøndelag	19 873 656	55 749	3 840	1 364 350
16	Nordland	5 879 166	112 938	20 500	555 882
17	Troms	5 880 480	212 974	-	42 671
	Riket 1927	377 448 087	3 282 318	34 403	73 582 402
	— 1926	365 740 905	2 566 534	15 935	74 720 863
	— 1925	349 396 873	2 431 991	39 876	75 585 592

Tabell 5. Produksjon av

Nr.	Fylke.	Smør.	Schwei- zerost.	Goudaost		Nøkkelost			
				helfet.	halvfet.	helfet.	halvfet.	kvart- fet.	mager.
1	Østfold	118 280	-	198 664	9 997	13 363	35 547	17 557	63 045
2	Akershus og Oslo	533 843	47 144	225 775	19 193	-	45 875	37 306	115 434
3	Hedmark	333 431	-	113 938	41 454	4 676	72 088	56 959	152 030
4	Opland	81 105	-	69 476	141	2 922	50 337	38 732	56 336
5	Buskerud	50 044	50 000	121 843	5 635	120	38 651	7 688	28 524
6	Vestfold	139 974	6 244	179 001	2 588	2 894	37 464	83 809	58 779
7	Telemark	185 501	-	51 414	-	245	45 255	19 622	57 914
8	Aust-Agder	43 724	-	24 960	-	-	28 732	61 575	14 825
9	Vest-Agder	53 069	-	134 340	2 577	3 340	16 528	57 720	24 057
10	Rogaland	578 751	15 564	742 476	39 616	27 122	293 262	159 268	123 301
11	Hordaland og Bergen	233 836	10 000	156 163	8 473	-	55 759	35 835	45 271
12	Sogn og Fjordane	266 343	-	27 493	11 945	154	6 933	-	11 003
13	Møre	219 806	-	58 144	83 979	4 560	102 227	100 377	47 526
14	Sør-Trøndelag	255 044	-	44 021	163 555	988	9 948	26 397	94 715
15	Nord-Trøndelag	116 764	252 861	204 797	203 890	1 130	38 626	33 695	42 455
16	Nordland	27 899	-	120 576	52 746	615	17 633	9 334	15 138
17	Troms	8 487	-	159 647	41 017	246	1 655	440	55 601
	Riket 1927	3 245 901	381 813	2 632 728	686 806	62 375	896 520	746 314	1 005 954
	— 1926	3 355 202	462 809	2 487 322	601 497	67 606	576 437	725 267	1 196 191
	— 1925	2 667 596	402 350	3 033 959	601 108	-	895 705	898 239	843 512

levering av skummetmelk og myse m. v.

fra andre meierier kg.		Tilbakelevert til leverandørene kg.		Foret op på meieriene kg.		Ikke utnyttet myse kg.	Nr.
skummetmelk	fløte.	skummetmelk.	myse.	skummetmelk.	myse.		
31 904	1 858	3 262 213	1 197 010	21 000	350 000	382 000	1
1 755 000	1 567 022	6 270 002	2 678 198	-	-	150 000	2
1 928 050	-	3 087 968	3 642 731	48 415	-	1 600	3
-	-	373 765	448 000	-	-	7 000	4
159 642	16 980	507 033	456 852	-	-	-	5
-	-	2 475 179	894 506	220 000	500	17 000	6
3 100	18 019	2 472 256	784 000	-	-	401 390	7
-	-	193 926	201 000	-	-	340 370	8
800	2 175	365 000	525 000	-	150 000	225 000	9
122 000	9 740	7 208 626	2 612 625	88 532	734 025	-	10
68 850	177 462	938 433	2 073 894	-	56 928	20 000	11
-	-	4 590 476	825 368	-	50 000	75 000	12
9 050	3 112	2 317 846	231 300	300	2 000	707 100	13
100 214	62 409	2 072 075	75 468	77 935	414 737	-	14
2 070	3 343	1 347 361	533 181	32 000	170 500	348 000	15
-	-	199 847	-	420	36 500	40 000	16
-	535	56 201	24 000	-	-	51 200	17
4 180 680	1 862 655	37 738 207	17 203 133	488 602	1 965 190	2 765 660	
4 500 562	2 458 757	34 355 472	14 986 444	170 295	1 563 700	1 475 450	
1 641 379	1 317 737	19 298 157	8 036 785	159 786	1 127 545	1 028 130	

smør, ost og mysost i kg.

Pultost.	Gam- melost.	Andre ostsorter.	Kasein.	Geitmysost		Flotemysost		Mysost.	Prim.	Nr.
				ekte.	blandet.	helfet.	halvfet.			
13 296	-	3 255	100	-	-	9 351	8 632	46 292	17 525	1
155 433	-	-	187 743	-	-	6 010	19 494	84 840	69 605	2
290 808	84	7 995	124 554	4 320	78 867	27 152	20 456	215 086	56 553	3
55 202	-	-	938 700	33 215	1 951 674	56 594	8 940	66 259	6 971	4
21 726	-	-	-	-	-	-	16 067	124 554	14 227	5
44 859	-	910	-	-	-	291	9 429	152 648	34 287	6
18 171	-	-	83 700	-	-	-	-	7 512	85 752	7
17 465	-	-	-	-	-	-	1 950	37 249	6 018	8
11 381	-	-	-	-	22 053	1 200	8 662	89 835	2 370	9
26 630	4 780	31 992	-	9 100	125 783	15 502	158 784	542 385	15 820	10
17 370	160 267	8 000	8 824	25 455	25 955	4 157	43 239	108 671	9 522	11
3 100	44 014	19 120	-	31 955	38 604	664	22 800	7 332	968	12
11 181	-	-	6 900	15 510	64 359	40 869	19 377	215 033	9 062	13
2 679	18 742	-	26 636	300	5 300	3 053	26 075	167 235	23 534	14
-	7 000	2 865	-	-	74 300	44 430	99 487	373 664	7 740	15
3 235	1 638	2 592	-	8 854	25 203	10 389	3 778	147 294	6 910	16
2 032	-	-	15 900	6 546	145 158	13 831	14 802	166 386	121	17
694 568	236 525	76 729	1 393 057	135 255	2 557 256	233 493	481 972	2 552 275	366 985	
765 141	207 596	97 029	822 090	105 399	1 915 668	150 388	354 634	2 562 731	332 089	
700 925	201 878	163 818	679 431	[1 988	610]	190 938	322 821	3 330 880	536 100	

Tabell 6. Salg av melk.

Fylke.	Av fylkenes innveiede melkemengde gikk i alt til direkte salg, kg.					Fra bymeieriene solgtes i alt, kg.				Salgets procentiske fordeling ved meierier med fullstendige opgaver:		
	hmelk.	skummet-melk.	fløte.	i alt.	pct. av inn-veiet melk.	hmelk.	skummet-melk.	fløte.	i alt.	hel-	skummet-	fløte.
										melk.	melk.	melk.
Østfold	17 930 086	4 050 975	907 185	22 888 246	56	4 030 800	2 395 694	572 525	6 999 019	58	34	8
Akershus og Oslo	14 646 449	14 670 129	3 283 926	32 600 504	67	36 337 204	14 459 254	4 237 640	55 034 098	66	26	8
Hedmark	4 923 329	1 366 803	1 159 876	7 450 008	23	1 708 216	367 466	143 782	2 219 464	73	19	8
Opland	8 656 793	780 246	318 343	9 755 382	25	1 500 000	180 000	60 000	1 740 000	86	10	4
Buskerud	11 239 867	2 152 603	440 389	13 832 859	77	1 090 047	843 598	162 818	2 096 463	38	53	9
Vestfold	8 175 375	3 747 575	862 424	12 785 374	50	5 536 870	2 723 860	576 690	8 837 420	60	33	7
Telemark	5 561 174	2 168 528	456 248	8 185 950	54	5 390 716	1 960 500	393 607	7 744 823	68	27	5
Aust-Agder	1 353 000	714 000	182 500	2 249 500	50	1 085 000	574 000	140 500	1 799 500	59	32	9
Vest-Agder	2 898 171	1 060 788	250 464	4 209 423	55	2 416 447	779 000	189 000	3 384 447	73	22	5
Rogaland	16 442 179	4 922 950	1 392 178	22 757 307	46	12 850 507	4 069 078	922 942	17 842 527	73	23	4
Hordaland og Bergen	8 326 655	2 567 639	684 737	11 579 031	54	7 737 204	2 353 614	758 505	10 849 323	66	27	7
Sogn og Fjordane	482 139	57 016	13 572	552 727	6	-	-	-	-	-	-	-
Møre	3 063 525	1 592 709	351 336	5 007 570	35	2 640 593	1 559 724	277 164	4 477 481	50	39	11
Sør-Trøndelag	5 395 973	6 715 460	1 283 200	13 394 633	59	4 019 763	4 009 575	843 742	8 873 080	45	45	10
Nord-Trøndelag	3 833 232	1 921 180	537 127	6 291 539	32	1 137 869	602 259	137 799	1 877 927	61	32	7
Nordland	2 305 831	303 196	120 036	2 729 063	45	1 560 000	150 000	90 165	1 800 165	87	8	5
Troms	1 103 212	361 025	94 315	1 558 552	26	1 025 380	350 780	69 687	1 445 847	40	50	10
Riket 1927	116 336 990	49 152 822	12 337 856	177 827 668	47	90 066 616	37 378 402	9 576 566	137 021 584	64	28	8
— 1926	111 579 590	42 936 681	10 089 658	164 605 929	45	90 874 406	34 774 797	8 876 475	134 525 678	62	30	8
— 1925	112 406 272	39 621 022	8 615 996	160 643 290	46	91 838 708	31 797 210	7 162 571	130 798 489	58	34	8

- Nr. 48. Norges civile, geistlige, rettslige og militære inndeling 1 januar 1928. (*Les divisions civiles, ecclésiastiques, judiciaires et militaires du royaume de Norvège le 1er janvier 1928.*)
- 49. Det civile veterinærvesen 1925. (*Service vétérinaire civil.*)
- 50. Sinnssykeasylenes virksomhet 1926. (*Hospices d'aliénés.*)
- 51. Lønninger 1927. (*Gages et salaires.*)
- 52. Den private forsikringsvirksomhet i Norge 1913—1925. (*Assurances privées en Norvège pendant les années 1913—1925.*)
- 53. Forsikringsselskaper 1926. (*Sociétés d'assurances.*)
- 54. Den Norske Statskasses Finanser 1913/14—1928/29. (*Finances de l'État.*)
- 55. Norges jernbaner 1926—27. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 56. Forsømte barn 1925 og 1926. (*Traitement des enfants moralement abandonnés.*)
- 57. Norges industri 1926. (*Statistique industrielle de la Norvège.*)
- 58. Meieribruket i Norge i 1926. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1926.*)
- 59. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1925. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 60. Sjømannsforsikringen 1925. Fiskeriforsikringen 1925. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 61. Norges postvesen 1927. (*Statistique postale.*)
- 62. Industrierarbeiderforsikringen. Ulykkesforsikringen 1925. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 63. Arbeidslønnen i jordbruket. Driftsåret 1927—28. (*Salaires des ouvriers agricoles 1927—28.*)
- 64. Det civile veterinærvesen 1926. (*Service vétérinaire civil.*)
- 65. Norges telegrafvesen 1926—27. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 66. Skolevesenets tilstand 1925—26. (*Instruction publique.*)
- 67. Fattigvesenet 1925. (*Assistance publique.*)
- 68. Norges kommunale finanser 1925—1926. (*Finances des communes.*)
- 69. Stortingsvalget 1927. (*Élections en 1927 pour le «Storting».*)
- 70. Folkemengdens bevegelse 1926. (*Mouvement de la population.*)
- 71. Alkoholstatistikk 1926—1927. (*Statistique de l'alcool.*)
- 72. Norges fiskerier 1926. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 73. Tariffavtaler og arbeidskonflikter 1927. (*Conventions collectives et conflits du travail en 1927.*)
- 74. Norges skibsfart 1927. (*Navigation.*)
- 75. Norges handel 1927. (*Commerce.*)
- 76. Private aktiebanker 1927. (*Banques privées par actions.*)
- 77. Landbruksareal og husdyrhold 1928. Representativ telling. (*Superficies agricoles et élevage du bétail de l'année 1928. Recensement représentatif.*)
- 78. Norges bergverksdrift 1927. (*Mines et usines.*)
- 79. Pantegjelden i Norge ved utgangen av 1912 og 1926. (*Dette hypothécaire en Norvège à la fin des années 1912 et 1926.*)
- 80. Sykeforsikringen 1927. (*Assurance-maladie.*)
- 81. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1926. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
- 82. Norges sparebanker 1927. (*Caisses d'épargne.*)

Trykt 1929:

- Nr. 83. Meieribruket i Norge i 1927. (*L'industrie laitière de la Norvège en 1927.*)

- Det Statistiske Centralbyrå har dessuten bl. a. utgitt følgende verker:
- Statistisk Årbok for kongeriket Norge. Senest utkommet: 47de årgang 1928. Oslo 1928.
(*Annuaire statistique de la Norvège.*)
- Statistiske Meddelelser. Senest utkommet: 46de bind 1928. Oslo 1928.
(*Bulletin mensuel du Bureau Central de Statistique.*)
- Månedsoppgaver over vareomsætningen med utlandet 1928. Sekstende bind. Oslo 1929.
(*Bulletin mensuel du commerce extérieur en 1928. Seizième année.*)
- Fortegnelse over Norges Offisielle Statistikk m. v. 1828—31 desember 1920.
Kristiania 1889, 1913 og 1922. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)
- Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. Statistiske Oversikter 1926. Oslo 1926.
(*Résumé rétrospectif 1914 et 1926.*)

Samtlige verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Oslo.

Av «Norges handel», årgangene 1911, 1912, 1913, 1915 og 1921, er Byråets beholdning meget knapp, hvorfor man vilde være takknemlig for å få overlatt eksemplarer av disse årganger.

28 januar 1929.